

PRILOG III. – FINANCIJSKA I UGOVORNA PRAVILA

Ovaj Prilog odnosi se na

- **Volonterske projekte**

Sadržaj

I. PRAVILA KOJA SE PRIMJENJUJU NA PRORAČUNSKJE KATEGORIJE NA TEMELJU JEDINIČNIH DOPRINOSA.....	2
II. PRAVILA KOJA SE PRIMJENJUJU NA PRORAČUNSKJE KATEGORIJE NA TEMELJU NADOKNADE STVARNO NASTALIH TROŠKOVA.....	8
III. UVJETI ZA PRIHVATLJIVOST PROJEKTNIH AKTIVNOSTI.....	10
IV. ZAVRŠNO IZVJEŠĆE.....	11
V. SMANJENJE BESPOVRATNIH SREDSTAVA ZBOG LOŠE, DJELOMIČNE ILI ZAKAŠNJELE PROVEDBE.....	11
VI. IZMJENE BESPOVRATNIH SREDSTAVA.....	12
VII. PROVJERE KORISNIKA BESPOVRATNIH SREDSTAVA I DOSTAVLJANJE POPRATNIH DOKUMENATA	13

I. PRAVILA KOJA SE PRIMJENJUJU NA PRORAČUNSKJE KATEGORIJE NA TEMELJU JEDINIČNIH DOPRINOSA

I.1. Uvjeti za prihvatljivost jediničnih doprinosa

Ako su bespovratna sredstva u obliku jediničnog doprinosa, broj jedinica mora biti u skladu sa sljedećim uvjetima:

- jedinice moraju biti zaista upotrijebljene ili proizvedene u razdoblju iz članka I.2.2. Posebnih uvjeta,
- jedinice moraju biti nužne za provedbu projekta ili proizvedene tijekom provedbe projekta,
- broj jedinica mora se moći utvrditi i provjeriti, posebno s pomoću evidencija i dokumentacije navedene u ovom Prilogu.

I.2. Izračun i popratni dokumenti za jedinične doprinose

A. Putovanja

Putni troškovi sudionika od mjesta polaska do mjesta održavanja aktivnosti i natrag.

Mjestom polaska automatski se smatra mjesto u kojem boravi sudionik, a mjestom održavanja aktivnosti smatra se mjesto u kojem je smještena organizacija primateljica. Ako je navedeno neko drugo mjesto polaska ili održavanja aktivnosti, korisnik je dužan obrazložiti tu razliku.

Ako do putovanja nije došlo ili se financiralo iz drugih izvora EU-a, a ne iz programa Europske snage solidarnosti (npr. sudionik se već nalazi na mjestu provedbe aktivnosti zbog druge aktivnosti, a ne one koja se financira na temelju ugovora), korisnik to mora navesti u alatu za izvješćivanje i upravljanje programom Europske snage solidarnosti za svaku dotičnu mobilnost. U tom slučaju ne dodjeljuju se bespovratna sredstva za putovanje.

- (a) Izračun iznosa bespovratnih sredstava za putne troškove: iznos bespovratnih sredstava izračunava se množenjem broja sudionika uključujući osobe u pratnji po udaljenosti, s jediničnim doprinosom koji se primjenjuje na dotičnu udaljenost i vrstu putovanja (standardno ili zeleno), kako je navedeno u Prilogu IV. Ugovora. Jedinični doprinos po udaljenosti je iznos bespovratnih sredstava za povratno putovanje između mjesta polaska i mjesta dolaska. U slučaju zelenih načina putovanja (vlak, autobus, zajedničko putovanje automobilom) primjenjuju se jedinični doprinosi za zelena putovanja, u protivnom se primjenjuju jedinični doprinosi za standardna putovanja.

Za utvrđivanje primjenjive udaljenosti korisnik mora navesti udaljenost jednosmjernog putovanja koristeći se elektroničkim kalkulatorom udaljenosti koji je dostupan na internetskoj stranici Komisije

https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr.

Korisnik će iznose bespovratnih sredstava za putovanja izračunati u alatu za izvješćivanje i upravljanje programom Europske snage solidarnosti na temelju primjenjivih stopa za jedinični doprinos.

- (b) Uvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva: sudionik zaista mora sudjelovati u aktivnosti kako bi ostvario pravo na bespovratna sredstva.
- (c) Popratni dokumenti: dokaz o sudjelovanju u aktivnosti u obliku izjave koju su potpisali sudionik i organizacija primateljica i u kojoj su navedeni ime sudionika, svrha aktivnosti, mjesto te datum početka i završetka.

Osim toga, u slučaju korištenja održivih prijevoznih sredstava (zeleno putovanje): izjava časti koju su potpisale osoba koja prima bespovratna sredstva za putovanje i organizacija pošiljateljica služiti će kao popratna dokumentacija. Sudionike bi trebalo upoznati da su dužni čuvati dokaz o putovanju (karte za prijevoz) i dostaviti ga korisniku na zahtjev.

- (d) Izvješćivanje: Korisnik mora podnijeti izvješće u alatu za izvješćivanje i upravljanje programom Europske snage solidarnosti o svim aktivnostima ostvarenim u okviru projekta.

B. Džeparac

- (a) Izračun iznosa bespovratnih sredstava: iznos bespovratnih sredstava izračunava se množenjem broja dana po sudioniku s jediničnim doprinosom koji se primjenjuje po danu za dotičnu državu primateljicu, kako je navedeno u Prilogu IV. Ugovora. Izračun može uključivati jedan dan putovanja prije aktivnosti i jedan dan putovanja nakon aktivnosti (ako je relevantno) te najviše četiri dodatna dana za sudionike koji primaju bespovratna sredstva za zeleno putovanje. Izračunom se ne smiju uzeti u obzir osobe u pratnji.
 - U slučaju prekida za vrijeme boravka, razdoblje prekida ne uzima se u obzir pri izračunu džeparca. U slučaju prekida zbog „više sile” sudioniku se mora dopustiti nastavak aktivnosti nakon prekida (ako je moguće u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom Ugovoru).
 - Ako je sudionik raskinuo ugovor s korisnikom zbog „više sile”, sudionik mora imati pravo na iznos bespovratnih sredstava koji odgovara barem stvarnom

trajanju razdoblja aktivnosti. Preostala sredstva moraju se vratiti korisniku, osim ako obje stranke dogovore drugačije.

- (b) Uvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva: kako bi ostvario pravo na bespovratna sredstva sudionik zaista mora sudjelovati u aktivnosti u određenom razdoblju.
- (c) Popratni dokumenti: dokaz o sudjelovanju u aktivnosti u obliku izjave koju su potpisali sudionik i organizacija primateljica i u kojoj su navedeni ime sudionika, svrha aktivnosti, mjesto te datum početka i datum završetka.
- (d) Izvješćivanje:
 - Sudionici moraju dostaviti činjenične informacije i mišljenja o razdoblju, pripremi i praćenju aktivnosti. Sudionici pritom moraju upotrijebiti standardni internetski upitnik Europske komisije (izvješće sudionika) pri podnošenju povratnih informacija.
 - Korisnik mora podnijeti izvješće u alatu za izvješćivanje i upravljanje programom Europske snage solidarnosti o svim aktivnostima ostvarenim u okviru projekta.
 - Ako je trajanje aktivnosti dulje od onog navedenog u ugovoru sa sudionikom, korisnik mora izmijeniti ugovor kako bi uzeo u obzir duže trajanje, pod uvjetom da to dozvoljava preostali iznos bespovratnih sredstava. U tom slučaju, korisnik mora u alatu za izvješćivanje i upravljanje programom Europske snage solidarnosti navesti novi datum početka i datum završetka u skladu s odobrenom izmjenom.

C1. Troškovi upravljanja

- (a) Izračun iznosa bespovratnih sredstava: iznos bespovratnih sredstava izračunava se množenjem broja aktivnosti volonterskih timova i/ili brojem sudionika u individualnim volonterskim aktivnostima, ne uzimajući u obzir osobe u pratnji, s primjenjivim i ograničenim jediničnim doprinosom kako je navedeno u Prilogu IV. Ugovora.
- (b) Uvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva: korisnik mora provesti projektne aktivnosti koje su navedene u zahtjevu za bespovratnim sredstvima koji je odobrila nacionalna agencija.
- (c) Popratni dokumenti: dokaz o provedbi aktivnosti bit će dostavljen u obliku opisa provedenih aktivnosti u završnom izvješću.
- (d) Izvješćivanje: korisnik mora podnijeti izvješće u alatu za izvješćivanje i upravljanje programom Europske snage solidarnosti o svim aktivnostima ostvarenim u okviru projekta.

C2. Organizacijska potpora

- (a) Izračun iznosa bespovratnih sredstava: iznos bespovratnih sredstava izračunava se množenjem broja dana po sudioniku s primjenjivim jediničnim doprinosom po danu za dotičnu zemlju primateljicu, kako je navedeno u Prilogu IV. Ugovora. Izračun može uključivati jedan dan putovanja prije aktivnosti i jedan dan putovanja nakon aktivnosti (ako je relevantno) te najviše četiri dodatna dana za sudionike koji primaju bespovratna sredstva za zeleno putovanje. Izračunom se mogu obuhvatiti osobe u pratnji.

Osobe koje sudjeluju u pripremnim posjetima ne uzimaju se u obzir za izračun bespovratnih sredstava za organizacijsku potporu (posebna su sredstva namijenjena za pripreme posjete).

- (b) Uvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva: sudionik zaista mora sudjelovati u aktivnosti kako bi se ostvarilo pravo na bespovratna sredstva.
- (c) Popratni dokumenti: dokaz o sudjelovanju u aktivnosti u obliku izjave koju su potpisali sudionik i organizacija primateljica i u kojoj su navedeni ime sudionika, svrha aktivnosti, mjesto te datum početka i datum završetka.

(d) Izvješćivanje:

- Korisnik mora podnijeti izvješće u alatu za izvješćivanje i upravljanje programom Europske snage solidarnosti o svim aktivnostima ostvarenim u okviru projekta.
- Sudionici u aktivnostima moraju dostaviti činjenične informacije i mišljenja o razdoblju, pripremi i praćenju aktivnosti. Sudionici pritom moraju upotrijebiti standardni internetski upitnik Europske komisije (izvješće sudionika) pri podnošenju povratnih informacija.

D. Potpora za uključivanje

- (a) Izračun iznosa bespovratnih sredstava: iznos bespovratnih sredstava izračunava se množenjem broja dana aktivnosti svakog sudionika s manje mogućnosti s primjenjivim jediničnim doprinosom za dotičnu zemlju primateljicu, kako je navedeno u Prilogu IV. Ugovora. Izračun može uključivati jedan dan putovanja prije aktivnosti i jedan dan putovanja nakon aktivnosti te najviše četiri dodatna dana za sudionike koji primaju bespovratna sredstva za zeleno putovanje. Izračunom se ne smiju uzeti u obzir osobe u pratnji.
- (b) Uvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva: sudionik, mlada osoba s manje mogućnosti zaista mora sudjelovati u aktivnosti kako bi ostvario pravo na bespovratna sredstva.
- (c) Popratni dokumenti: potreban je dokaz o provedbi dodatnih mjera i aktivnosti za promicanje socijalne uključenosti u obliku opisa tih mjera u završnom izvješću. Dokaz

o sudjelovanju u aktivnosti u obliku izjave koju je potpisao sudionik i organizacija primateljica i u kojoj su navedeni ime sudionika, organizacija primateljica, svrha aktivnosti, mjesto te datum početka i datum završetka. U izjavi bi također trebalo navesti dodatnu potporu koju je sudionik zaprimio.

(d) Izvješćivanje:

- Korisnik mora podnijeti izvješće u alatu za izvješćivanje i upravljanje programom Europske snage solidarnosti o svim aktivnostima ostvarenim u okviru projekta.
- Korisnik mora u alatu za izvješćivanje i upravljanje programom Europske snage solidarnosti posebno izvijestiti o zaprekama s kojima se suočava sudionik, kao i o dodatnim mjerama i aktivnostima koje se provode kako bi se podržalo njegovo sudjelovanje.

E. Pripremni posjeti

- (a) Izračun iznosa bespovratnih sredstava: iznos bespovratnih sredstava izračunava se množenjem ukupnog broja sudionika u pripremim posjetima s primjenjivim jediničnim doprinosom, kako je navedeno u Prilogu IV. Ugovoru te u okviru ograničenja navedenih u Vodiču kroz program Europske snage solidarnosti.
- (b) Uvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva: sudionik zaista mora sudjelovati u pripremnom posjetu kako bi ostvario pravo na bespovratna sredstva.
- (c) Popratni dokumenti: dokaz o sudjelovanju u pripremnom posjetu u obliku programa rada i izjave koju su potpisali sudionik i organizacija primateljica i u kojoj su navedeni ime sudionika te svrha aktivnosti.

F1. Mrežna jezična potpora

Sljedeće odredbe primjenjuju se samo na volonterske projekte kod kojih je glavni jezik poduke ili rada jedan od jezika dostupnih u alatu za mrežnu jezičnu potporu i ako sudionik nije izvorni ili potpuno vješt govornik dotičnog jezika.

Jezične procjene u okviru mrežne jezične potpore

- Jezične procjene predviđene su za sudionike koji sudjeluju u razdoblju mobilnosti u trajanju od najmanje dva mjeseca.
- Korisnik mora sudionicima razdijeliti podatke za pristup mrežnoj jezičnoj potpori (nakon što ih se odabere za aktivnosti) i poduzeti sve što je potrebno kako bi odabrani sudionici koristili sve dodijeljene instance pristupa.
- Korisnik mora osigurati da sudionici sudjeluju u jezičnoj procjeni u okviru mrežne jezične potpore prije razdoblja aktivnosti.

- Pružatelj usluge obavješćuje korisnika o rezultatima procjene.

Jezični tečajevi u okviru mrežne jezične potpore

- Sudionici moraju prvo proći procjenjivanje u okviru mrežne jezične potpore da bi dobili pristup pohađanju jezičnog tečaja u okviru te potpore (ako je dostupan). Pristupi jezičnim tečajevima u okviru mrežne jezične potpore moraju se dodijeliti svim sudionicima koji su voljni pohađati tečaj i u skladu s jezičnim potrebama sudionika.
- Pristupi tečajevima u okviru mrežne jezične potpore moraju se raspodijeliti među sudionicima ovisno o njihovim potrebama. Svi sudionici koji su prošli jezičnu procjenu mogu pohađati jezični tečaj ako su tražena razina jezika odnosno sam jezik dostupni u alatu za mrežnu jezičnu potporu.
- Sudionici čija je razina glavnog jezika poduke ili rada barem B2 (u skladu s rezultatom jezične procjene) imaju mogućnost pohađati tečaj u okviru mrežne jezične potpore na tom jeziku ili na lokalnom jeziku zemlje, pod uvjetom da je tečaj dostupan u okviru mrežne jezične potpore. Korisnik mora taj izbor navesti u alatu za mrežnu jezičnu potporu.
- Pristupi jezičnim tečajevima u okviru mrežne jezične potpore koriste se od dovršetka jezične procjene u okviru mrežne jezične potpore do završetka aktivnosti mobilnosti.
- Korisnik mora pratiti upotrebu pristupa na temelju informacija koje je dostavio pružatelj usluge.
- Korisnik mora poduzeti sve što je potrebno kako bi odabrani sudionici aktivno upotrebljavali sve dodijeljene instance pristupa.

Svi pristupi

- Potpisivanjem ugovora o volontiranju sudionici se obvezuju dovršiti jezičnu procjenu u okviru mrežne jezične potpore prije razdoblja mobilnosti te pohađati jezični tečaj u okviru mrežne jezične potpore, ako im je odobren.
- Korisnik mora postupati u skladu sa smjericama pružatelja usluge za upotrebu mrežne jezične potpore.
- Korisnik mora izvijestiti o broju iskorištenih pristupa za jezičnu procjenu i jezične tečajeve u svojem izvješću.
- U slučaju neiskorištenih ili nedodijeljenih pristupa u trenutku podnošenja završnog izvješća, nacionalna agencija može odlučiti da će to uzeti u obzir pri dodijeli pristupa korisniku u sljedećim godinama i/ili krugovima provođenja natječaja.

F2. Jezična potpora

Primjenjuje se samo na volonterske projekte ako se odnose na aktivnosti koje traju 60 dana ili dulje.

Za prekogranične aktivnosti ovaj jedinični trošak je prihvatljiv samo za jezike i/ili razine koje ne nudi mrežna jezična potpora.

- (a) Izračun iznosa bespovratnih sredstava: iznos bespovratnih sredstava izračunava se množenjem ukupnog broja sudionika koji primaju jezičnu potporu s jediničnim doprinosom, kako je navedeno u Prilogu IV. Ugovora. Sudionici koji su primili mrežnu jezičnu potporu neće se uzeti u obzir za taj izračun.
- (b) Uvjet za ostvarivanje prava na bespovratna sredstva: sudionik mora zaista poduzeti jezičnu pripremu iz jezika poduke ili rada kako bi ostvario pravo na bespovratna sredstva.
- (c) Popratni dokumenti:
 - dokaz o pohađanju jezičnih tečajeva u obliku izjave koju je potpisao voditelj tečaja i u kojoj su navedeni ime sudionika, podučavani jezik, oblik i trajanje tečajeva ili
 - račun za kupnju materijala za učenje u kojem su navedeni dotični jezik, naziv i adresa tijela koje izdaje račun, iznos i valuta te datum računa, ili
 - ako jezično osposobljavanje pruža izravno korisnik: izjava koju je potpisala i datirala organizacija koja provodi osposobljavanje, a u kojoj su navedeni ime sudionika, podučavani jezik te oblik i trajanje jezičnog osposobljavanja.

II. PRAVILA KOJA SE PRIMJENJUJU NA PRORAČUNSKU KATEGORIJE NA TEMELJU NADOKNADE STVARNO NASTALIH TROŠKOVA

II.1. Uvjeti za nadoknadu stvarnih troškova

Ako su bespovratna sredstva u obliku nadoknade stvarno nastalih troškova, kad je riječ o troškovima, moraju se primjenjivati sljedeći uvjeti:

- (a) nastali su korisniku;
- (b) nastali su u razdoblju utvrđenom u članku I.2.2.;
- (c) navedeni su u procijenjenom proračunu iz Priloga II. ili su prihvatljivi nakon prijenosa proračunskih sredstava u skladu s člankom I.17.;
- (d) nastali su u vezi s projektom kako je opisano u Prilogu II. i nužni su za njegovu provedbu;
- (e) moguće ih je utvrditi i provjeriti, posebno zato što su knjiženi u poslovnim knjigama korisnika i utvrđeni u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima države

u kojoj korisnik ima poslovni nastan te u skladu s uobičajenom praksom troškovnog računovodstva korisnika;

- (f) u skladu su sa zahtjevima primjenjivog poreznog i socijalnog zakonodavstva;
- (g) razumni su, opravdani i u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja, posebno u pogledu ekonomičnosti i učinkovitosti;
- (h) nisu obuhvaćeni jediničnim doprinosom iz odjeljka I. ovog Priloga.

II.2. Izračun stvarnog troška

A. Izvanredni troškovi

- (a) Izračun iznosa bespovratnih sredstava: bespovratna sredstva čine nadoknadu 80% stvarno nastalih prihvatljivih troškova povezanih s jamstvom za pretfinanciranje, 80% prihvatljivih troškova za troškove skupih putovanja prihvatljivih sudionika i 100% prihvatljivih troškova stvarno nastalih za sudjelovanje mladih s manje mogućnosti, za troškove povezane s pojačanim mentorstvom, troškove povezane s vizama, boravišnim dozvolama, cijepljenjem, liječničkim potvrđama itd.
- (b) Prihvatljivi troškovi:
 - troškovi povezani s jamstvom za pretfinanciranje koje je dostavio korisnik ako je nacionalna agencija tražila takvo jamstvo u skladu s člankom I.4.2. Ugovora,
 - troškovi putovanja najekonomičnijim sredstvima i na najučinkovitiji način onih prihvatljivih sudionika kojima se na temelju standardnog pravila financiranja ne podmiruje najmanje 70 % prihvatljivih troškova. Izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju standardna bespovratna sredstva za putovanja.
 - troškovi koje organizacije imaju za potporu sudjelovanju mladih s manje mogućnosti ili s posebnim potrebama pod jednakim uvjetima kao i ostali koji se odnose na:
 - razumne prilagodbe ili ulaganja u fizičku imovinu.
 - pojačano mentorstvo, odnosno priprema, provedba i praćenje prilagođenih aktivnosti. Podnositelji zahtjeva moraju obrazložiti da standardno financiranje (jedinični trošak „potpore za uključivanje” po danu po sudioniku) ne pokriva najmanje 80 % troškova nastalih zbog pojačanog mentorstva. Ako se dodijeli, izvanredni troškovi potpore sudjelovanju mladih s manje mogućnosti zamijenit će bespovratna sredstva za potporu za uključivanje.
 - troškovi povezani s osobnim osiguranjem za aktivnosti unutar zemlje.
 - priznavanje akademskih i/ili stručnih kvalifikacija (npr. ovjerene preslike, prijevodi, upravni postupci, testovi sposobnosti itd.).
 - viza i troškovi povezani s njom, boravišne dozvole, cijepljenje, liječničke potvrde, troškovi zahtjeva za odobrenje.
- (c) Popratni dokumenti:

- dokaz o trošku financijskog jamstva koji izdaje tijelo koje je korisniku izdalo jamstvo i u kojem su navedeni ime i adresa tijela izdavatelja financijskog jamstva, iznos i valuta troška jamstva te datum i potpis zakonskog zastupnika tijela izdavatelja jamstva,
 - u slučaju putnih troškova: dokaz o plaćanju povezanih troškova na temelju računa u kojima su navedeni ime i adresa tijela koje je izdalo račun, iznos i valuta, datum računa te relacija putovanja.
 - u slučaju troškova za potporu mladih s manje mogućnosti: dokaz o plaćanju povezanih troškova na temelju računa u kojima su navedeni ime i adresa tijela koje je izdalo račun, iznos i valuta te datum računa;
 - u slučaju troškova povezanih s vizama, dozvolama boravka, cijepljenjem i ostalim navedenim troškovima: dokaz o plaćanju povezanih troškova na temelju računa u kojima su navedeni ime i adresa tijela koje je izdalo račun, iznos i valuta te datum računa.
- (a) Izvješćivanje:
- za izravne troškove: za svaku stavku troškova u ovoj proračunskoj kategoriji korisnik mora navesti vrstu troškova i stvarni iznos nastalih troškova
 - za neizravne troškove: izvješćivanje nije potrebno.

III. UVJETI ZA PRIHVATLJIVOST PROJEKTNIH AKTIVNOSTI

- a) Korisnik mora osigurati da su aktivnosti u okviru projekta za koji je dodijeljena potpora u obliku bespovratnih sredstava prihvatljive u skladu s pravilima utvrđenima u Vodiču kroz program Europske snage solidarnosti.
- b) Vrijeme provedeno na putovanju neće se uzeti u obzir pri utvrđivanju usklađenosti s minimalnim prihvatljivim trajanjem aktivnosti mobilnosti navedenim u Vodiču kroz program Europske snage solidarnosti.
- c) Aktivnosti koje nisu u skladu s pravilima iz Vodiča kroz program Europske snage solidarnosti (kako su nadopunjena pravilima iz ovog Priloga) nacionalna agencija mora proglasiti neprihvatljivima, a povrat bespovratnih sredstava koja odgovaraju tim aktivnostima mora se izvršiti u cijelosti. Povratom moraju biti obuhvaćene sve proračunske kategorije za koje su dodijeljena bespovratna sredstva u vezi s aktivnošću koja je proglašena neprihvatljivom.
- d) Prihvatljivo minimalno trajanje aktivnosti navedenih u Vodiču kroz program Europske snage solidarnosti je minimalno trajanje aktivnosti isključujući vrijeme putovanja.
- e) U pogledu troškova nastalih u vezi s pripremnim posjetima (ako je primjenjivo) sudionika koji nisu naknadno poduzeli nikakve aktivnosti individualnog volontiranja

ili volonterskih timova, korisnik je dužan nacionalnoj agenciji dostaviti obrazloženje u kojem se objašnjavaju razlozi neprovođenja aktivnosti u vezi s dotičnim mladim sudionikom. Nacionalna agencija može odobriti takav zahtjev na temelju tog obrazloženja.

IV. ZAVRŠNO IZVJEŠĆE

Završno izvješće bit će vrednovano u vezi s izvješćima sudionika i ocijenjeno na temelju ljestvice od najviše 100 bodova. Za mjerenje opsega provedbe projekta u skladu s ciljevima iz Priloga II. ovom Ugovoru i standardima kvalitete Europskih snaga solidarnosti, koristit će se zajednički skup kriterija za ocjenjivanje.

Korisnik mora dostaviti završno izvješće nakon datuma završetka projekta. Ranija dostava završnog izvješća smatrat će se zahtjevom za prijevremeni otkaz ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava i može dovesti do niže ocjene.

V. SMANJENJE BESPOVRATNIH SREDSTAVA ZBOG LOŠE, DJELOMIČNE ILI ZAKAŠNJELE PROVEDBE

Lošu, djelomičnu ili zakašnjelu provedbu projekta može utvrditi nacionalna agencija na temelju završnog izvješća koje je dostavio korisnik (uključujući izvješća pojedinih sudionika koji sudjeluju u aktivnostima).

Nacionalna agencija može uzeti u obzir i informacije iz drugih relevantnih izvora kojima se može dokazati da se projekt ne provodi u skladu s ugovornim odredbama. Drugi izvori informacija mogu uključivati posjete radi praćenja, privremena izvješća u okviru Oznake kvalitete, administrativne provjere ili provjere na licu mjesta koje provodi nacionalna agencija.

Završno izvješće bit će vrednovano na temelju kriterija kvalitete i ocijenjeno na temelju ljestvice od najviše 100 bodova. Ako završno izvješće ukupno dobije manje od 50 bodova, nacionalna agencija može smanjiti konačni iznos bespovratnih sredstava na temelju loše, djelomične ili zakašnjele provedbe aktivnosti, čak i ako su sve prijavljene aktivnosti bile prihvatljive i stvarno provedene.

Ako nacionalna agencija smatra da provedba projekta ne poštuje obvezu kvalitete koju je preuzeo korisnik, nacionalna agencija može dodatno ili alternativno pokrenuti postupak promatranja i zatražiti od korisnika da razvije i provede akcijski plan u dogovorenom roku kako bi se osiguralo poštovanje primjenjivih zahtjeva. Ako korisnik ne provede akcijski

plan na zadovoljavajući način do krajnjeg roka, nacionalna agencija može obustaviti ili povući Oznaku kvalitete.

Završno izvješće bit će vrednovano u vezi s izvješćima sudionika koristeći se zajedničkim skupom kriterija kvalitete s obzirom na sljedeće:

- u kojoj je mjeri aktivnost provedena u skladu s odobrenim zahtjevom za dodjelu bespovratnih sredstava (vrsta i broj aktivnosti, broj sudionika, strateški prioriteti).
- kvalitetu ishoda učenja i dogovore za priznavanje/vrednovanje ishoda učenja sudionika
- učinak na ciljne skupine, sudionike i organizacije sudionice
- kvalitetu praktičnih aranžmana koji se pružaju kao potpora aktivnosti, u smislu pripreme, praćenja i potpore sudionicima tijekom njihove aktivnosti
- u kojoj su mjeri iznosi bespovratnih sredstava koji su namijenjeni sudionicima preneseni na njih u skladu s ugovornim odredbama navedenima u ugovoru između dotičnog korisnika i sudionika prema predlošcima iz Priloga V. Ugovoru.

Smanjenje bespovratnih sredstava zbog loše, djelomične ili zakašnjele provedbe može se primijeniti na konačan iznos organizacijske potpore kako slijedi:

- 25 % ako je završno izvješće ocijenjeno s najmanje 40 bodova i manje od 50 bodova,
- 50 % ako je završno izvješće ocijenjeno s najmanje 25 bodova i manje od 40 bodova,
- 75 % ako je završno izvješće ocijenjeno s manje od 25 bodova.

Osim toga, nacionalna agencija može smanjiti konačan iznos bespovratnih sredstava za organizacijsku potporu do 100 % ako se u ocjeni završnog izvješća, pri posjetu u svrhu praćenja ili provjeri na licu mjesta pokaže da se ne poštuju standardi kvalitete programa Europske snage solidarnosti.

VI. IZMJENE BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Ukupni najveći iznos bespovratnih sredstava naveden u članku I.3.1. može se povećati izmjenom ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u sljedećim slučajevima.

Korisnik može u roku od 12 mjeseci od početka projekta podnositi obrazložene zahtjeve za dodatna sredstva za pokrivanje izvanrednih troškova ako se te dodatne potrebe ne mogu pokriti preraspodjelom postojećeg iznosa bespovratnih sredstava a da pritom ne dođe do negativnog učinka na ispunjavanje ciljeva iz Priloga II.

Nacionalna agencija razmotrit će takve zahtjeve ako za te potrebe ostanu dostupna sredstva. Ako se zahtjev za dodatna sredstva odobri, nacionalna agencija procjenjuje je li izmjenu ugovora u kojoj se to odražava potrebno napraviti odmah ili kasnije.

Nacionalna agencija provodi procjenu na temelju iznosa pretfinanciranja koji je korisniku već dostupan, iznosa potrebnih dodatnih sredstava i vrste odobrenih troškova. Nacionalna agencija će hitno izmijeniti ugovor ako je to potrebno da bi se korisnik pridržavao pravila o pružanju potpore za uključivanje sudionika, kako je navedeno u Posebnim uvjetima.

U svim slučajevima ugovor se izmjenjuje najkasnije mjesec dana prije završetka projekta, a najkasnije 15 mjeseci nakon datuma početka projekta.

VII. PROVJERE KORISNIKA BESPOVRATNIH SREDSTAVA I DOSTAVLJANJE POPRATNIH DOKUMENATA

U skladu s člankom II.27. Priloga I. Ugovora korisnik može biti podvrgnut provjerama i revizijama u vezi sa Ugovorom. Provjerama i revizijama nastoji se potvrditi da je korisnik upravljao bespovratnim sredstvima u skladu s pravilima iz Ugovora kako bi se mogao utvrditi konačan iznos bespovratnih sredstava na koji korisnik ima pravo.

Provjera završnog izvješća provodi se za sve projekte. Nadalje, projekt se može podvrgnuti dodatnim administrativnim provjerama ili provjerama na licu mjesta ako je ugovor uključen u uzorak nacionalne agencije koji traži Europska komisija ili ako ga je nacionalna agencija odabrala za ciljanu provjeru na temelju svoje procjene rizika.

Za potrebe provjere završnog izvješća i administrativne provjere, korisnik mora nacionalnoj agenciji dostaviti fizičke preslike ili elektroničke kopije popratnih dokumenata navedenih u odjeljku I.2., osim ako nacionalna agencija zatraži dostavljanje izvornika. Nacionalna agencija mora nakon analize vratiti sve izvorne popratne dokumente korisniku. Ako korisnik nije zakonski ovlašten slati izvorne dokumente za potrebe provjere završnog izvješća ili administrativnih provjera, mogu se umjesto toga poslati fizičke preslike ili elektroničke kopije popratnih dokumenata.

Nacionalna agencija može za bilo koju vrstu provjere od korisnika tražiti da dostavi dodatne popratne dokumente ili dokaze koji se obično traže za drugu vrstu provjere, kako je navedeno u članku II.27. Općih uvjeta.

Različite provjere moraju uključivati sljedeće:

a) Provjera završnog izvješća

Provjera završnog izvješća provodi se u fazi završnog izvješća u prostorijama nacionalne agencije u cilju utvrđivanja konačnog iznosa bespovratnih sredstava na koji korisnik ima pravo.

Završno izvješće korisnika nacionalnoj agenciji mora sadržavati sljedeće informacije:

- jedinične doprinose potrošene za proračunske kategorije:
 - potpora za putovanja
 - organizacijska potpora
 - troškovi upravljanja
 - potpora za uključivanje
 - džeparac
 - jezična potpora
 - pripremni posjeti
- stvarne troškove za proračunske kategorije:
 - izvanredni troškovi

b) Administrativna provjera

Administrativna provjera dubinska je provjera popratnih dokumenata u prostorijama nacionalne agencije koja se može provoditi u trenutku ili nakon faze završnog izvješća. Na zahtjev nacionalne agencije korisnik mora dostaviti popratne dokumente za sve proračunske kategorije.

c) Provjere na licu mjesta

Nacionalna agencija provodi provjere na licu mjesta u prostorijama korisnika ili u drugim relevantnim prostorijama za provedbu projekta. Tijekom provjera na licu mjesta korisnik mora nacionalnoj agenciji staviti na raspolaganje izvornu popratnu dokumentaciju za sve proračunske kategorije i omogućiti joj pristup evidenciji troškova projekta zavedenih u njihovim poslovnim knjigama.

Provjere na licu mjesta mogu biti sljedećih oblika:

- **Provjera na licu mjesta tijekom provedbe projekta:** provodi se tijekom provedbe projekta kako bi nacionalna agencija mogla neposredno provjeriti postojanje i prihvatljivost svih projektnih aktivnosti i sudionika.
- **Provjera na licu mjesta nakon završetka projekta:** provodi se nakon završetka projekta i obično nakon provjere završnog izvješća. Uz svu popratnu dokumentaciju, korisnik mora nacionalnoj agenciji omogućiti pristup evidentiranju troškova projekta u korisničkim računima.
- **Provjera sustava:**

Provjera sustava provodi se kako bi se odredio sustav korisnika za podnošenje redovitih zahtjeva za bespovratna sredstva u kontekstu programa te kako bi se provjerilo ispunjavanje obveza preuzetih Oznakom kvalitete. Provjera sustava provodi se kako bi se utvrdilo poštuje li korisnik standarde provedbe koje se obvezao poštovati u okviru programa Europske snage solidarnosti. Korisnik mora nacionalnoj agenciji svim dokumentarnim sredstvima omogućiti provjeru postojanja i prihvatljivosti svih projektnih aktivnosti i sudionika, uključujući videozapise i fotografije provedenih aktivnosti, kako bi se isključilo dvostruko financiranje ili druge nepravilnosti.